

EDINOST

"EDINOST"
izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . f. — 80, za pol leta . f. — 1.50, za vse leto . f. — 3.00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nř., v Gorici po 3 nř. Sobotno večerno izdanje v Trstu 3 nř., v Gorici 4 nř.

Oglasi se računajo po tarifi v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega avditiivne vrstice. Pošlani osmrtnice in javnozahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko ulica Caserma 13. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinosti je moč!"

XX. redni občni zbor političnega društva "Edinost."

(Konec.)

Tu mi bodi dovoljeno, da nekoliko odgovorim mojemu častitemu drugu, g. posl. Nabergerju. Gospod poslanec je izjavil, da smo si sami krivi, ako nismo dosegli ničesar v šolstvu. Priznavam, da smo si sami krivi, toda le deloma. Ako bi vsi energično sodelovali, kar nam gre, bili bi gotovo dosegli več, nego imamo sedaj na šolskem polju. Rekel sem, da smo krivi tudi mi, ali le deloma. Drugi del krivice nosijo drugi. Kolikokrat, to znate, so se zahtevali in prosilili naši ljudje slovenskih šol — in kaj smo dobili? Nič. Celih 11 let prosijo Tržaški Slovenci o. kr. vlado za šolo, a še danes je nimajo. (Povzdignem glasom): Koliko časa so se zavlačevale dotične prošnje pri mestnih oblastih in pri o. kr. namestništvu? Gospoda moja, take stvari se morejo ročiti v enem mesecu, jedna takih prošelj je pa letala pri o. kr. namestništvu dve leti in pol. (Burno pritrdjuje.) Mislil se sploh, da smo tu samo za to, da plačujemo. "Zohl Krobot!" — to geslo velja menda dandanes. Naši ljudje so se čisto prosili marsikaj opravičenega in zakonitega, a dobili niso ničesar. Ne zahtevajo Bog zna kaj; le ljudske šole prosijo, a še ta se jim ne da, kakor tudi drugo ne. In ker jih tako odbijajo povsodi, ni čuda, da obupavajo, kajti vsi niso tako trdni, kakor bi morali biti. Na morebitne formalne napake ne bi se smeli ozirati. Te formalnosti so navadno le igrovor, da nam ne dajo ničesar. Da pa je slovenska ljudska šola v Trstu potrebna, dokazuje najbolje obilno obiskana šola družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. To vidi vsak; le slavna vlada je tista, ki tega videti neče. (Burno odobravanje in plaskanje.)

Ker se dostaje srednjih šol, moram omeniti jedne interpelacije glede ustrojenja hrvatskega gimnazija, koje interpelacije je podpiral tudi čestiti drug, g. posl. Nabergerj. V tej interpelaciji smo vprašali naučno upravo, ali je voljna ustrojiti v Pazinu gimnazij s hrvatskim učnim jezikom in s nemškim in italijanskim kot predmetoma. Nekateri v Hohenwartovem klubu so ostali slovenski poslanci niso hoteli podpisati te interpelacije, s izgovorom, da zahtevamo šole le za Hrvate, za Slovence pa da se niti ne brigamo; očitno so nam celó, da se bolj brigamo za nemški in italijanski jezik, kakor pa za slovenskega. Po tem očitjanju bi si moral človek misliti, da smo kaki — Slovencevci. Vam, ki nas dobro poznate od blizu, ni treba odgovarjati na to očitjanje. Jas n. pr. naj bi bil sovražnik Slovencev, ko sem vendar vedel del svojega življenja prebil med Slovenci, ki sem več del svojih modij posvetil Slovincem in ki govorim danes tu, kakor tudi drugod, v slovenskem jeziku —

jaz naj bi bil sovražnik Slovencev? A glede srednjih šol samih povedal sem svoje mnenje v svojem govoru o srednjih šolah. Zahteval sem namreč, da bi se moral ustanoviti jeden slovenski gimnazij v Gorici, jeden hrvatski v Pazinu, jeden slovenski v Trstu, — a ta poslednji ne samo za Slovence iz Trsta in okolice, ampak tudi za Slovence iz Istre in bližnjih krajev Goriške.

Oso očitjanje slovenskih poslancev iz Hohenwartovega kluba ni bilo torej nič drugega, nego jeden tistih navidezni varokov, radi kojih nočejo podpirati hrvatskih in slovenskih zahtev, ker hočejo služiti vladi za vsako ceno.

Glede višjih šol moram omeniti, da takih nimamo in da v glavnem zahtevamo le to, da bi mogli slovenski in hrvatski mladeniči brez težav obiskovati vsučilišče v Zagrebu, ki nosi ime Njegovoga Velikanstva: vsučilišče Frana Josipa.

Pri razpravi o proračunu finančnega ministerstva izrazili smo svoje zahteve glede ravnopravnosti jezika in smo zahtevali, da bi se živinska sol ne dobivala v Piranu, ampak v Trstu.

Pri razpravi o pravosodnem ministerstvu predložil je poslanec dr. Laginja razne resolucije, ker ni prišel drugače do besede. Italijanski posl. dr. Bartoli je zahteval, da naj bi bil po Istri uradni jezik samo italijanski. Odgovoril mu je na to dobro njegova ekscelencija gospod minister pravosodja, kar omenjam pohvalno; to naj si zapomni gosp. vladni komisar, da vidi, da tudi vladi rad izrekam priznanje, kjer je zasluži.

Pri razpravi o ministerstvu poljedelstva je izustil poslanec Laginja znamenit govor, tako, da so se vsi čudili, kako more odvetnik tako strokovnjaški govoriti o poljedelstvu.

Sploh smo delali povsodi, odkrivali smo naše rane in zahtevali, da se nam godi pravica.

Pregovor pravi: Kdor se ne ravna po pravici, ta si koplje lastni grob. Bližnja bodočnost nam pokaže, v koliko je opravičen ta pregovor: ali se odločujoči faktorji vendar enkrat podajo na pot pravice nasproti našemu narodu.

Tekom leta dogodile so se, kakor vam je znano, spremembe v ministerstvu. Taafe je padel, Windischgrätz je prišel. Padel je oni Taafe, katerega so vedno podpirali naši poslanci in ki je vse obljubil in ničesar storil, Taafe, ki nas je umel tako lepo tolažiti: Potrpajte, vse naenkrat ne gre! Ni je še bilo slabše vlade za primorske Slovence i Hrvate, kakor je bila Taafejeva; vzeli so nam marsikaj, kar smo imeli, tako n. pr. gimnazij v Pazinu premestivši ga v Pulj, toda ne hrvatski, — Bog varuj, — ampak nemški, na

kojem se hrvatski jezik ne poučuje niti kot predmet. Ne samo ničesar nam ni dala Taafejeva vlada, ampak celó vzela nam je. Taafe je pomenjal za nas političko smrt; s tem ponavljam le to, kar sem bil že lani rekel. Nastane vprašanje, da-li je dobro, da je padlo njegovo ministerstvo, ali ne? Moje prepričanje je, da je dobro. Taafejeva vlada padla je bila že tako nisko, da je med našimi nasprotniki smel delati vsak, kar je hotel, le naših najpravičnejših pritožb, prošelj in zahtev niso hoteli čuti ni malo — bile so bob ob steno. Dobro je torej, da je padla, ker slabše ni moglo priti.

Vprašati se moramo na dalje: ali smo na boljsem se sedanjim novim ministerstvom? Odgovarjam: da! To pa že zato, ker je zamenilo prejšnje ministerstvo, ki je bilo tako za nas, da ni moglo biti slabše. Nadalje pa tudi zato, ker je vsaj deloma ustavno in kaže, da hoče vladati ustavno. Ozira se na pritožbe in zahteve poslancev ter odgovarja na njih vprašanja. Včasih sicer jako čudno in skoro neverjetno, vendar pa je tudi to dobro za poslance, ker izvedó na ta način, kako poročajo deželne vlade in morejo potem urediti svoje nadaljne postopanje. Posamičnim ministrom tudi ne smemo odrehati dobro volje za to, da se odstranijo največe krivice in da se zadovolji vsaj najmanjšim zahtevam. Njim se sicer vidi marsikaj, kar pripovedujemo mi iz naših dežel, "unglaublich" in "unmöglich", a naša dolžnost je, da jih prepričavamo malo po malem, ker se ne dajo prepričati na jedenkrat da je namreč vse to, kar se njim vidi neverjetno in nemogoče, resnično in da se dogaja v resnici.

Konečno nas lahko kdo vpraša: Ali smo mi za novo ministerstvo? Odgovor je kratek: jako daleč smo še od tega. Koliko krivice je še odstraniti, kolikim zahtevam zadovoljiti. Mi ne moremo podpirati ministerstva: 1.) ker se dogajajo mnoge krivice našemu narodu in ker nočejo zadovoljiti njegovim zahtevam, 2.) ker je to ministerstvo nastopilo svojo vlado ravno tedaj, ko je prišel Taafe s volilno reformo. To je bila jedina stvar, s katero bi nam bil mogel kaj dobrega storiti. Njegova volilna reforma sicer ni obsežala obče volilne pravice; a prav bi bilo, da more voliti vsakdo, kdor je dolžan dati svoje življenje za vladarja in monarhijo, ne glede na to, koliko davka plačuje, kajti življenje je več kakor denar. Ali Taafejeva reforma je vendar vsaj nastopila pot do obče volilne pravice. In ker je to ministerstvo izišlo iz večine, kaja je bila proti Taafejevi volilni reformi, že zato ne moremo biti za to ministerstvo.

Nadalje je v programu tega ministerstva "ohranjenje narodne posesti", koja posest naj bi ostala nedotaknena, kakorana je. Mi nimamo nič, torej po tem

staj, in se moj gospod avak bržčas kje v gostih zabava. Saj veste, kako je to pri nas.

Tahi se na to tolažbo nekako pomiri ter poseti drugi dan z ženo vinograd g. kanonika Stefana Vsesvetskega v Bukovci, kjer se je kolo odličnih gostov do kasne noči veselilo. Tudi gospod Gašo je bil vabljen na to veselico, pa se je opravičil, češ, da ni danes za družino, ker ga glava silno boli, svojo bol pa je zdravil v prijazni kamrici krčmarice Jage. Zunaj se je zopet amračilo, no Gašo ni veliko prašal, ali je dan ali mrak, ampak se je vnel samo za sijaj starega vina in ženskih oči. Pripovedoval je ravno svoji Jagi, kako so ga Turki neusmiljeno vlačili po robstvu, ko iznenada pomoli glavo skozi okno banov vratar ter zakliče:

— Pojdite za ime božje hitro domov, plemeniti gospod!

Opazivši blodo lice služabnikovo, prepade

programu tudi nič ne dobimo. Na to točko programa se naslanjajo n. pr. tudi štajerski Nemci, ko zahtevajo, da vlada ne sme ustanoviti slovenskega gimnazija v Celju. Še sedaj se privilegujejo Nemci, pri nas pa Italijani. Mi ne moremo končno biti za sedanje ministerstvo, ker se šnjim ni premislil sistem, ki nas hoče ponemčiti ali poitalijančiti — uničiti. S takim sistemom nismo in ne moremo biti zadovoljni, ako nečemo, da prenehamo. Mi pa hočemo živeti in napredovati, a to je mogoče le tedaj, ako se združijo v jedno ožo celoto pod žezlom Habsburgov vsi Hrvati in Slovenci. Samo v tem je naša rešitev. (Burno odobravanje.)

Predsednik vpraša gosp. interpellanta Živica, da-li je zadovoljen s odgovorom g. posl. Spindiča?

Gosp. Živica se zahvali na poročilu in ker dnevni red ni še završen, predlaga, da bi se zborovanje nadaljevalo ob 5. uri popoldne. — Temu predlogu ustavlja se razni gospodje, tudi predsednik omenja, da to ni mogoče, ker bi se bilo moralo prijaviti policiji, da se boče vršilo zborovanje tudi popoldne.

Oglasi se g. posl. Nabergerj. Predsednik naprosi istega, naj se blagovoli izraziti kolikor mogoče na kratko. Gospod poslanec omenja le, da ker prisotni trije deželni poslanci gotovo želijo sporočiti kaj o svojem delovanju v deželnem zboru, bi bilo najboljšje, ako se zborovanje preloži. — Na lavljanje gospoda posl. Spindiča, kateremu je pritrjeval zbor s posebnim navdušenjem, posebno glede šolskega vprašanja, opozarja g. Nabergerj zbor, da naj bi ne mislili zborovalci, da je bil dotični odstavek v Spindičevem govoru morda naperjen proti njemu, Nabergerju, ker so tako nekako govorili tudi že na Dunaju.

Gosp. dr. Gregorin stavi gledé nadaljevanja obnega zbora posredovalni predlog: naj se skliče izredni občni zbor na 24. junija na isto mesto, (ker ima dné 17., to je prihodnje nedeljo, "kmetijsko društvo" svoje zborovanje) in da naj na tem izrednem obnem zboru poročajo deželni poslanci, naj se klenejo resolucije itd.

Gosp. Hrovatin predlaga, da bi prišel izredni občni zbor svoje zborovanje že ob 9. 1/2 uri dop.

Zbor je soglasno v sprejel predl. g. Gregorin-Hrovatinov, na kar se je vršila volitev novega odbora, o katere vseh smo že poročali.

Zborovanje je končalo ob 1 uri 15 min.

Politiške vesti.

Izgredi na Dunaju. Dnó 17. t. m. zborovalo je več sto delavcev na Dunaju na

se Gašo, in prevrnil v rano miši, ne izprahuje dalje, ampak hiti urnih korakov v banovo hišo. Hišna vrata so bila na istečaj odprta. Na dvorišču je stalo dvoje voz, ali nikjer žive duše. Gašo hiti po stopnicah navzgor. Na hodniku se je abralo cela gruča služinčadi, vse joka in tarnu. Gašo plano v sobo, pogleda in okameni. Sredi velike dvorane stoji na tleh črna mrtvaška kreta, nad katero se pripogiba črnoopravljena žena — banica. Roke ima sklenjene, čelo pa ji počiva na kreti, bolestno je di in časi obupno vakrikne:

— Joj! Joj! Peter, tovariš moj!

— Barbara! Kaj je, za Boga? zakliče Alapič, prihitevi k sestri.

Na bratov glas strese se banica, plane kvišku, in se vrže Gaši na prsa:

— Brate! Brate! Mrtev je, mrtev! A jaz sem udova, jedna udova!

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Kmetijski upor.

Egredolnaka povest šestnajstega veka.

— Special August Šenoa. Preložil I. P. Planinski. —

— Ne vem vam pravega povedati, odgovori Gašo. Kakor hitro je kralj sklenil, da se razpusti vojska, in ni bilo več nevarnosti, izročil je ban poveljstvo knezu Frandišku Slunjakemu ter odpotoval s svojo sestro in hčerko Anko na Ogrsko v avate Drifju. Vem, da mine tudi mesec dnij, predno se povrnejo, no, ali vsekako mi bo pismo naznanil svoj prihod v Zagreb, potem pa lahko mojega avaka ondu počakamo, ker je v resnici čas in priložnost, da vredimo deželo popolnoma po naši volji in želji.

Deset dnij po tem razgovoru so odpotovali sosodgrajski gospodarji v Čakovce, domim se je vukovinski gospodar zatekel v

68

kamrico zagrebške brkate krčmarice, da si ondu pozdravi rane, katere mu je zadalo turško robstvo.

Gospod Gašpar je slabo štel dni ter ni niti zapisal, da jih je že trideset minolo in da je listje s drevja popadalo. Kako bi tudi? Ljubezem ima zavezane oči. Neko popoldne mu prinese banov sel pismo, v katerem mu sestra javlja, da se ban vrača s hčerine svatbe in da pride za štiri dni v Zagreb. Gospod Gašo napiše na zavitku pisma: „Na znanje plemenitemu gospodu Ferku Tahiju“, in odpravi sela dalje na Sosed. Za malo dnij pride gospod Tahi z gospo Jeleno v Zagreb in se nastani v banovi hiši. Mine tudi teden dnij, a o banu Petru ni glasu. Tahi je nekako v skrbeh, a Gašo ga tolaži.

— Ne tarite si glave, velemonžni gospod, na potu v Zagreb ima polno velikskih po-

prostem. Prisotni vladni zastopnik je razpustil zborovanje, ker so nekateri govorili jako ostro in brezobzirno napadali vlado. Komaj pa je komisar izustil povelje, da naj se razidejo zborovalci, navstali je neopisni vrišč. Jeden delavec se je vrgel na komisarja in bi ga bil pretepel, da ni prišlo nadzornik stražarjev in prijel napadalca. Delavci pa so obklopi nadzornika stražarjev, mu iztrgali druga in nadzornika takó pretepli, da je kmalu pobegnil. V tem so prišli oboroženi stražarji, kojim se je vendar posredilo razgnati razgrajalec.

K razpravi o romunski spomenici. Iz Budimpešte javljajo z dne 17. t. m.: Dr. Ladislav Lucaci, glavni zatočenec v znani razpravi radi spomenice, pobegnil je v inosetstvo. (Dr. Lucaci je bil ostal po obsodbi na prostem, Ur.).

Pomiloščenja v Bolgariji. Iz Sredoa javljajo, da je novo ministerstvo ukazalo o svojem nastopu, da se izpusti iz zapora 61 oseb, ki so bile zaprte po ukazu prejšnjega ministerstva. Princ Koburški je pomilostil 15 časnika, ki so bili obsojeni zaradi prestopkov tiskovnega zakona.

Atentat na Crispia. Iz Rima poročajo, da je minolo soboto ustrelil neznan človek iz revolverja na Crispia, ko se je peljal v poslanske zbornice. Napadalec ni sadel ministra; vrgel je orožje od sebe in pobegnil. Crispi je ukazal takoj ustaviti voz in prijeti napadalca. Ljudstvo bi bilo napadalec ubilo, da ga niso rešili orožniki. Isti je 30letni Peter Lega iz Luga, mizar, član zveze anarhistov. Prišel je pred par dnevi iz Gonove v Rim, kakor priznava sam, navlašč v ta namen, da umrli Crispia. — V poslanski komori priredili so poslanci priredno ovacijo Crispiju; kralj in kraljeviš sta ga obiskala na njegovem domu in ga objela, izrazivši svoje veselje na srečni rešitvi. Mnošica ljudstva je vprizorila ovacijo pred Crispijem stanovanjem. Minister se je raz okno ganjen zahvalil. — Vred tega atentata je postal Crispi popularnejši, nego si je bil kdaj sam nadejal, kar je gotovo neprecenljive vrednosti za sedanjo vlado.

Različne vesti.

Gosp. Ivan Kušar, urednik lista „Rinnovamento“ v Gorici, je nevarno obolen, kakor se nam piše iz Gorice.

I. redni občni zbor „Kmetijske in vrtnarske družbe“ za Trst in okolico, vršil se je minolo nedeljo, je bil nepričakovano mnogobrojni obiskani. Ker prinesemo v današnjem večernem izdanju obširnejše poročilo, omenjemo le, da je društveni odbor sestavljen tako le: Predsednik: Ivan Goriup, posestnik in deš. poslanec na Opčinah; odborniki za mesto: prof. Mate Mandić, Fran Žitko, dr. Šimon Pertot in dr. Matej Pretner; za okolico: Drag. Pertot, Barkovlje; Ivan Marija Bole, Rojen; Anton Sancin Drejač, Škedenj; Ivan M. Klun, Rocol; Ivan M. Vatovec, Sv. Ivan; Ferdinand Ferluga, Opčine; Ivan Balanč, Prosek; Jakob Cihak, Kontovlj; Valentin Cibic, Prosek; Josip Turk, Škorklja; Josip Pertot, Rojan; Andrej Rašum, Baxovica; pregledavalec računov: Anton Grmek, sv. Ivan in Miha Kamušič, Trst.

Izlet „Tržaškega Sokola“ v Devin se je obnesel izborna na vse strani. Koliko zanimanja je bilo za ta izlet, priča najboljše okolnost, da je bil najeti parnik veliko premajhen za veliko število izletnikov in da jih je mnogo moralo ostati doma. Radi nedostatnosti prostora — ker smo hoteli završiti poročilo o obširnem zboru pol. društva Edinosti — spregovorimo o tem izletu nekoliko obširneje v današnjem večernem izdanju.

Iz Gorice nam pišejo: Včeraj bi bilo došlo v Devin, tudi več Goricanov, a že poprej je bil določen izlet v Št. Ferjan, mnogo drugih je bilo pa drugim navezanih in namenjenih. Takó ni bilo mogoče v hitrici spraviti skupaj večje družbe. — Vrh tega treba vedeti, da pot iz Gorice v Devin je precej dolga in draga. — V teku poletja priredé Goričani sami izlet v Devin.

Željo umirujočega izpolniti nam je danes. Nesrečni Simon Čopič je izdihnil svojo dušo minolo nedeljo zvečer. Nedavno že, ko ga je obiskal urednik našega lista, prosil je pokojnik, da izrečem v njegovem imenu iskreno zahvalo vsem onim blagim dušam, ki so se ga dorežljivo spominjali v njegovi neopisni bedi. Isto željo je s solzami v očeh

ponovil do prijatelja mu, gospoda Andreja Kalana, v nedeljo popoldne, ko je slutil, da se mu stekajo ure na tem svetu. Izpolnjuje torej željo in prošnjo umirajočega — in taka želja mora biti sveta slehernemu človeku — izrekamo torej v imenu pokojnega Čopiča in njega uboge, uboge, mnogobrojne rodbine, najpričnejše sahalo vsem onim, ki so pokazali svojo sočutje (naj smo vsi bratje na svetu) svojem — bratu! Plemenito in pravo delo krščanskega usmiljenja bi bilo, ako bi se še kdo v teh težkih trenutkih spomnil obupane in plakajoče udove in sedmero zapuščenih sirotic. — Pogreb bo danes ob 6. uri popoldne od mrtvaške kapelice mestne bolnišnice (Via della Pietà).

Za družino Simona Čopiča daroval je Josip Šček 1 gl.

Za družbi sv. Cirila in Metoda se je nabralo: Neimenovan iz Pulja 2 kroni. — Moj darovi iskazanimi v št. 71. je svota 14 kr. 40 st. bralnega in pevkega društva v Borljuncu — ta svota pripade po želji darovalcev družbi sv. Cirila in Metoda za Istro. — Povodom koncerta daroval je gosp. Ivan Hribar iz Ljubljane 4 krono 80 st. — Izletniki na Prosek 6 krono — biljardisti v kavarni „Commercio“ 2 kroni 50 st. — „Veliki basist“ pevkega društva „Vesela“ v Škedenju je plačal 80 nt. globe, ker se ni bil vdeležil poslednjega koncerta v gledališču „Fenice“. — Za zdravila proti moreki bolesi po Sokolevem izletu nabrali 2 kroni, — za „književne špase“ 1 krono 40 stot.

Tombola v dobrodelni namen. V nedeljo bila je na dvorišču velike vojašnice javna tombola v dobrodelni namen. Ljudstva je bilo na tisoče in tisoče. — „Cinkvino“ je dobil Martin Kocija, vojak pri 87. pešpolku; prvo tombolo je sadel listonoša Ivan Verden; drugo tombolo moralo se je razdeliti med seboj petero oseb: bolniški postrešček I. Gasparutti, kmet Karol Krpan, šivilja Marija Monetič, postrešnica Karolina Kusid in slikar Adolf Kramer.

Poskušaj samomer. Včeraj popoldne se je obočil v gosdiču Farneto 18letni pisar August Miani, službujoč pri tvrdki Hoffmann & Scheffer v ulici 8. Spiridione, stanujoč v ulici Solitario št. 2. Slučajno prišel ljudje so opazili neurečeno, visokega in vijodega se na drevesu; prikočili so hitro in ga rešili. Od bližnjega policijskega komisarijata v ulici Scussa so posvali zdravnika, kateri je odpravil mladeniča v bolnišnico. Pri njem so našli srebrno žepno uro in novčarko s 4 gl. 76 nt. Obočil se je bil na dva zvenana žepna robce; vse te predmete ahranil je nadzornik polic. stražarjev g. Hussak. — Mladenič je iskal smrt menda zaradi nesrečne ljubezni.

Nezgod pri sv. Sabi. Marija Furlani, soproga pilota Furlanija, stanujoča pri sv. Sabi, hotela je minolo soboto po lestvici na podstrežje svojega stanovanja. Ko je prišla do lése, zdranila je lestvica in žena se je prijala za rob lése; v istem hipu pa so se zaprla zaklopna vrata lése in stisnile nesrečniol desno rokó s tako silo, da ji je padlo meso od prstov. Žena je od bolečine omadela in padla vznak. Na padeč je prihitel soprog, ki je urno pozval zdravnika, ki je ukazal odpeljati nesrečnico v bolnišnico.

Nesreča v premogárni. Minolo nedeljo je bil pogreb nesrečnih žrtv eksplozij v premogárnah v Karvinu. Pokopali so onih 19 trupel, katere so doslej mogli spraviti na dan. Pogroba se je udeležil lastnik jam, grof Larisch, s njim vsi rudniški uradniki, ljudstva pa je bilo na tisoče in tisoče. Župnik je govoril nad odprtim grobom ganljiv govor, katerega temelj je bil izrek potrpečljivega Joba: „Bog je dal, Bog je vzel; hvaljeno bodi ime Gospodovo!“ Sre je moralo pokati človeku, videčemu žalostne prizore o tem pogrebu in neopisno obupnost vdov.

Izmed pokopanih 19 nesrečnežev moglo se je identifikovati 18 njih; jedno truplo pa je bilo takó sežgano, da se nikakor ni moglo spoznati.

Okrajni sodnik je bil prišel preiskavo v ta namen, da dožene, da-li ni morda kdo neopredno kriv te grozne nesreče, toda preiskava ni mogla dognati ničesar. Tudi strokovnjaki utegnejo morda spoznati neposredni vzrok nesreči še-le tedaj, ko bode mogoče prodreti v jamo. — Minolo soboto manjkalo je pri izplačivanju mezde 225 rudarjev! Torej mora biti žrtv mnogo več, kakor se je mislilo doslej.

Zasledovanje po „Rusalki“. Minole je-

seni se je potopila, kakor se naši č. čitate-lji morebiti še spominjajo, v finiškem zalivu ruska vojna ladja „Rusalka“, s katero se je pogreznilo v morje več stotin mornarjev. Ruski car je bil te dni ukazal, da se poišče potopljena ladja in se spravi zopet na površje. V ta namen odpluje v kratkem iz Hel-singforsa posebno brodovje, kateremu je na čelu blokadna ladja „Golljak“ s 5 častniki, 105 mornarji in 70 potapljalci; brodovje je sestavljeno razen „Golljaka“ iz 12 šalup, 2 parnikov in 2 torpednih ladij. Car je bil iz-rečno ukazal, da se mora iskanje vršiti jako natančno; brodovje ima za to tri meseca časa. Admiraliteta ruske vojne mornarice je že dovršila načrt, po katerem se more vadi-gniti potopljena „Rusalka“.

Stekli pol. Kakor poročajo iz Tolmina, pokazalo se je v tamošnjem okraju več steklih psov. Okrajno glavarstvo odredilo je po-trebne korake, da ne bi se širila ta kuga.

Béda v Siciliji. Italijanski listi opisujejo odnošaje v Siciliji v najhujših barvah. Ker vedno pada cena žvepla, namernijeje mnogi posestniki žveplarn ustaviti delo. Nekatere jame so že ustavile plačilo, valed česar je več tisočev delavcev brez zaslužka. Delavci so tako razburjeni, da se je bati najhujšega. — Mimo tega so v Ragusi (Sicilija) socialisti jeli demonstrirati v prilog posl. Defelice-u, kateri je bil kot vodja ustaje v Siciliji ob-sojen na 18 let ječe.

Policijsko. 15letni Mariji Corradini, stanujoči v ulici 8. Maurizio št. 12, ukradel je v nedeljo nepoznan tat na Rallijevem sem-lišču novčarko, v kateri je bilo 6 gl. 68 ntč. — V nedeljo popoldne zasačili so stražarji 13letnega Viljelma Kumerja, stanujočega v ulici Giulia št. 47 in 13letnega Jo-sipa Uršiča, stanujočega v isti ulici št. 51, baš v tem hipu, ko sta spuščala v zrak pa-pirnat „srakoplov“, katerega sta bila podku-rila s petroljem. Stražarji so odvedli oba de-čaka na policijo. — Orožniški stražmešter Čekin, poveljnik orožniške postaje v gosdiču Farneto, je prijel včeraj 48letno Rezo Gia-cominetti, rojeno v Risamu (Italija), ker se je klatarila po gosdiču. Postarano devo so odvedli v zapor. — Predvčerajšnjem pred-poldne ulomili so neznan tatovi v hišo št. 57/A v ulici Belvedere in odnesli uradniku pri železniški zavarovalni družbi Antonu Ku-bički iz soproga stanovanja razne obleke in perila, v skupni vrednosti 23 gl. 50 ntč. Zajedno so ulomili menda isti tatovi v stano-vanje v isti hiši stanujočega peka Vekoslava Modra in mu odnesli razne obleke, vredne 10 gl. Poslednja oblačila našli so pozneje skrita v podstrežju. Menda domači tatovi? — Marjeta C., stanujoča v ulici della Pescheria št. 9 je prenočila po noči na ponedeljek nepoznanega človeka, katerega niti ni vprašala po imenu. Nehvaležni gost je odnesel v sahalo, da je imel čast prenočiti v stano-varju gospe C., isti slat pretan, okrašen s dragimi kamenčki, vreden 50 gl. — Posest-niku Jakobu Sancinu, stanujočemu v Škedenju, št. 348 ukradli so neznan tatovi puško in revolver, vredne kakih 7 gl. — Po noči na včeraj ulomili so neznan tatovi v klet perice Marije Daner, stanujoče pri Sv. M. Magd. Dolnji št. 31 in ukradli perila, vrednega 14 gl. — 24letni krošnjar Santo P. iz Ma-njaga je bil v nedeljo s jutraj popolnoma pijan zaspal na obrežju Grumula. Ker bi spečega pijanca utegnil prav lahko povoziti kak voz, zbudil ga je nek stražar ter mu celó pomagal na noge. V sahalo je nehva-ležni krošnjar udaril staklarja s svo silo s postjo v prsa in ga ozmerjal, kar se je dalo. Seveda je spromil stražar na to besnega kroš-njarja v zapor.

Koledar. Danes (19.); Gervazij in Pro-tesij, muč. — Jutri (20.): Silverij. p.; Flo-rentina, dev. — Polna luna. — Solce izide ob 4. uri 17 min., zatoni ob 7. uri 45 min. — Toplota včeraj ob 7. uri s jutraj 16 stop., ob 2 pop. 20 stop.

Loterijske številke. Izžrebane 16. t. m. Dunaj 68, 1, 34, 48, 85. Gradec 85, 54, 52, 14, 61. Temešvar 22, 62, 64, 74, 77.

Najnovejše vesti.

Dunaj 18. Cesar je v sprejel danes v avdijenciji primorskega namestnika viteza Ri-naldinija.

Budimpešta 18. Magnateka zbornica je sklenila, da pride predloga o civilni poroki pred zbornico dno 21. junija t. l., ne da bi se odsek poprej posvetoval o njej.

Opava 18. V mnogih občinah odnesla je povodenj mostove. Železniški most pri Tišinu je v nevarnosti. Občina Schwarzwasser je isto tako v veliki nevarnosti. Promet je pre-trgan. Četa vojakov in gasilcev je odšla na pomoč.

Opava 18. Grof Larisch je podaril iz svojega imetja 100.000 gl. za žrtve posled-nje nesreče v njegovih jamah.

Črnovice 18. Deželna vlada je raspu-stila društvo maloruskih akademikov „Buko-vina“, ker je baje isto prekršilo svoj de-lokrog.

Četinje 18. Angleški admiral Seymour je došel tu sem. Vprejem je bil ofiojelen. Admiralu na čast je bil slovesen obed.

Liberce 18. V neki gostilni so našli vrečo s 29 klgr. dinamita.

Neapelj 18. Pogreb Nicotere je bil veli-časten.

Trgovinski brzojav.

Budimpešta. Pšenica za juni 6-95-8-97, za jesen 7-02-7-03 Koruza za juli-avgust 4-79 do 4-81 Oves za jesen 5-74-5-76. Rž 5-40-5-45.

Pšenica nova od 77 kil. f. 7-25-7-30, od 78 kil. f. 7-35-7-40, od 79 kil. f. 7-45-7-50, od 80 kil. f. 7-50-7-60, od 81 kil. for. 7-60-7-65.

Jčmen — — — ; prosa 8-80-8-85. Ponudbe pšenice slabe, popraševanja omejena. Prodalo se je 9.000 met. stot., po 5-7 kr. cemaže. Otrobi mlačni. Vreme lepo.

Fraga. Nerastlinirani sladkor za junij f. 16.40, nova roba za september f. 15-17 1/2, stalno.

Kava. Kava Santos, good average za juni 98-25, za oktober 91-00.

Hamburg. Santos good average za juni 77-50, september 75-—, december 69-25, mirno.

New York 18. junija. Rdeča pšenice 60-— koruza 44 1/2 bushel.

Dunajska borza 18. junija 1894.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	98-25	98-15
„ „ „ v srebru	98-20	98-05
Avstrijska renta v slatu	120-85	120-90
„ „ „ v kronah	97-95	97-90
Kreditne akcije	354-75	352-20
London 10 let	125-20	125-20
Napoleoni	9-96	9-97
100 mark	61-82 1/2	61-85
100 Italj. lir	44-85	44-85

ZAHVALA.

Podpisana obitelj se srčno za-
ljuje vsem onim, ki so spremili našo
nepozabno mater

Marijo Maro-Sonič

dné 16. t. m. k večnem počitku, po-
sebno pa še domačim gg. cerkvenim
pevcem za žalostinke, ki so jih peli
15. t. m. pri mrtvaškem odru.

Pri sv. Ivanu, 18. junija 1894.

Žalujoci ostali.

Gostilna „All'Antico Moro“

ulica Solitario 12, (po domače pri „Ivračkovcu“)
prodaja črna in bela vina proe vrste in pravih in
dornberkih vinogradov, in sicer: domače črno po 32,
belo po 38, modra frankinja po 40, črno kraliko
po 40 in ristik po 48 nt. liter. Izvrstna kuhinja.
— Drček se gesla: „Kajak k rajaku“, priporoča
se podpisani za obil obisk. Anton Vedopivec,
gostilničar.

Kraševci, pozor!

Ne kupujte kôp po 1 gl. in 1 gl. 10 nt.
iz židovskih rok, kajti trgovci s železnino I. Go-
liwščik v Sešani in trgovci Jakob
Škerl v Tomaju prodajata kôpe po
65 in 75 nt. Kôpe so garantirane in se tudi zamen-
jajo, ako niso dobre.

RODOLJUBII!

Podpisani naznanjam, da sem odprl v soboto dne 9
junija svojo kremo v ulici Faldtrivo št. 19., znano
pod imenom „Croce di Malta.“ Točil bodem vina
proe vrste, kralški teran in izvrstno pivo. Izborna
kuhinja, cene poštene. — Nadejajoč se, da me bodo
Tržaški Slovani po mogočnosti podpirali, bolelim
udani Fran Kravos.

Assicurazioni generali

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje
na vse veje zavarovanja posebno pa: na zava-
rovanje proti požaru — zavarovanje po morju
in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje
na življenje.

Društvena glavnica in rezerva
dne 31. decembra 1893. f. 54,990 003-37

Premije za potertaji v naled-
njih letih f. 29,399 787-60

Glavnica za zavarovanje ži-
venja do 31. decembra 1893 f. 169,807.927-78

Plačana povračila:

a) v letu 1893 f. 9.302.328-93

b) od začetka društva do 31.
decembra 1893 f. 262,401.706-51

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-
škodvanj, tarife in pogoje za zavarovanja in
sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu
v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v
lastnej hiši. 12-12